

วงจรชีวิตและการบันทึกบัญชีตั๋วเงิน

The Lifecycle & Accounting of Commercial Notes

เปลี่ยนความซับซ้อนของตั๋วเงิน ให้เป็นภาพจำที่เข้าใจง่าย
ตั้งแต่จุดเริ่มต้นจนถึงวันครบกำหนด

กายวิภาคของตั๋วเงิน (Anatomy of a Note)

ในทางบัญชี ตั๋วเงินหมายถึงเฉพาะ ตั๋วแลกเงิน และ ตั๋วสัญญาใช้เงิน (ไม่รวมเช็คกระแสรายวัน) เอกสารนี้คือหลักฐานทางกฎหมายในการเป็นหนี้ระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้

Face Value (หน้าตั๋ว)
จำนวนเงินที่ระบุไว้

Maturity Date (วันครบกำหนด)
วันที่ต้องชำระเงิน

Parties (คู่สัญญา)
ผู้จ่ายเงิน (ลูกหนี้) และ ผู้รับเงิน (เจ้าหนี้)

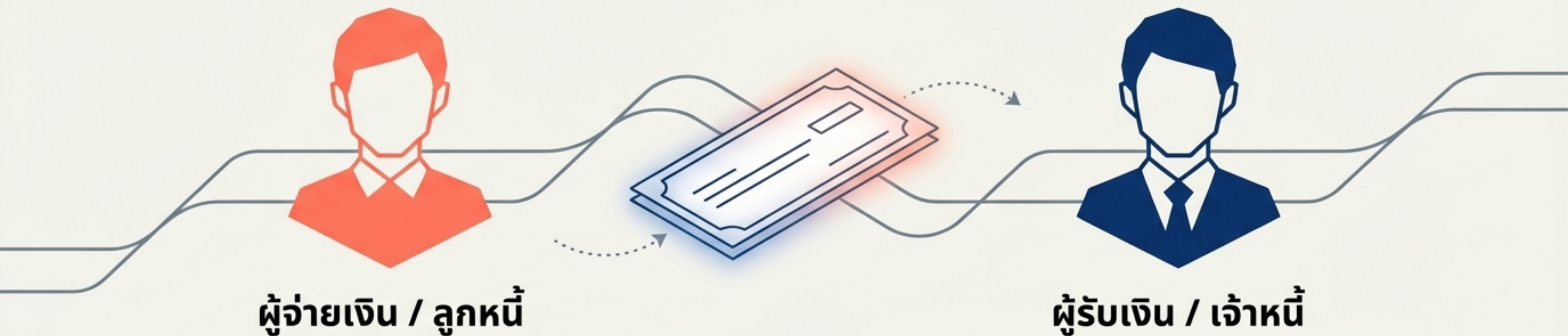
- ผู้จ่ายเงิน (ลูกหนี้)
- ผู้รับเงิน (เจ้าหนี้)

Interest Rate (อัตราดอกเบี้ย)
มีหรือไม่มีก็ได้

ตารางวิเคราะห์ประเภทของตั๋วเงิน (The Note Taxonomy)

		แกน X (สถานะทางบัญชี)	
		ตั๋วเงินจ่าย (Notes Payable)	ตั๋วเงินรับ (Notes Receivable)
แกน Y (ผลตอบแทน)	ชนิดมีดอกเบี้ย (Interest-Bearing)	หนี้สินหมุนเวียนที่เราต้องจ่าย + ดอกเบี้ยตามอายุตั๋ว	สินทรัพย์หรือสิทธิที่เราจะได้รับเงิน + ดอกเบี้ยตามอายุตั๋ว
	ชนิดไม่มีดอกเบี้ย (Noninterest-Bearing)	หนี้สินหมุนเวียนที่เราต้องจ่าย เท่ากับเงินหน้าตั๋วเท่านั้น	สินทรัพย์หรือสิทธิที่เราจะได้รับเงิน รับเท่ากับเงินหน้าตั๋วเท่านั้น

จุดเริ่มต้น: การออกและรับตั๋วเงิน (The Genesis)

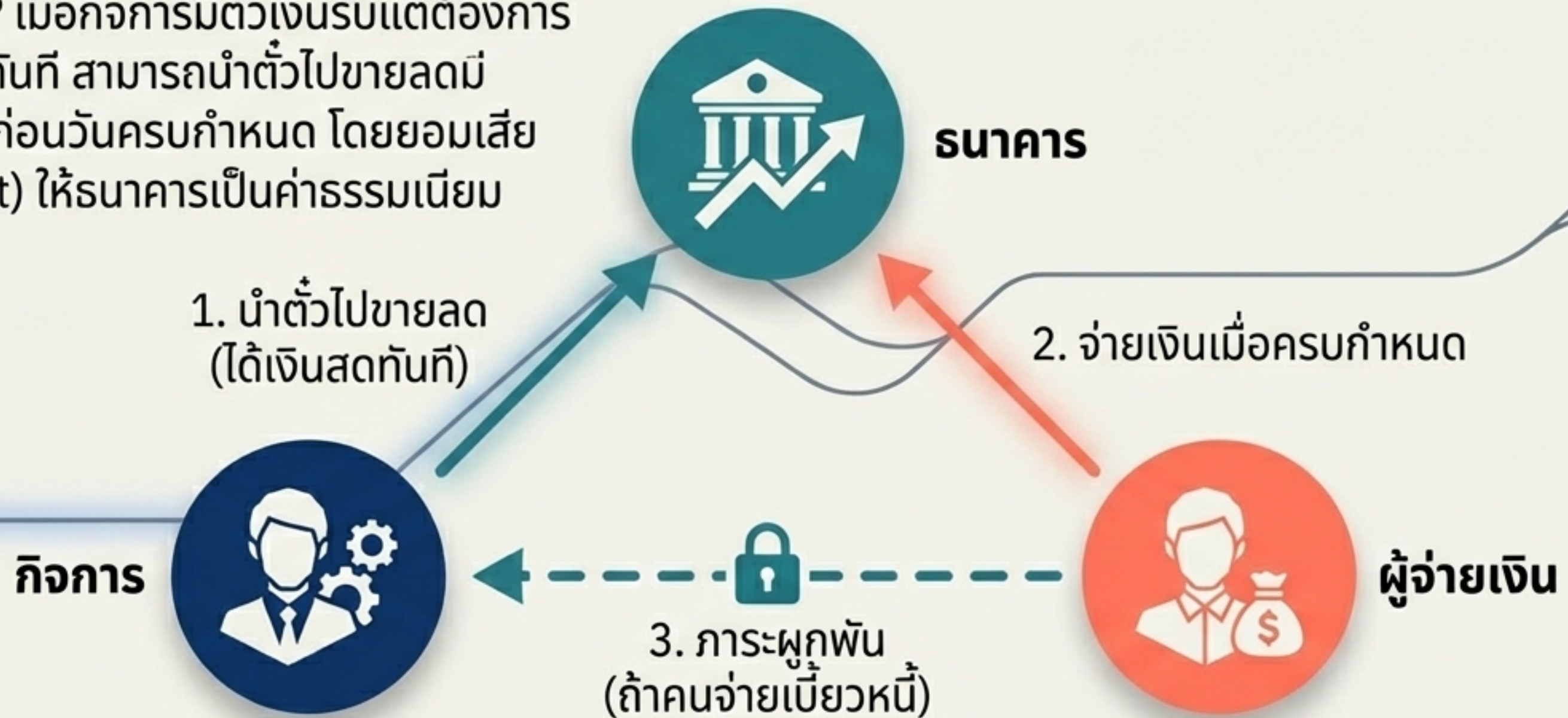

Dr. เจ้าหนี้ / สินค้า (ซื้อเป็นเงินเชื่อ)
Cr. **ตั๋วเงินจ่าย** (สร้างหนี้สิน)

Dr. **ตั๋วเงินรับ** (สร้างสินทรัพย์)
Cr. ลูกหนี้ / ขายสินค้า (รับชำระหนี้)

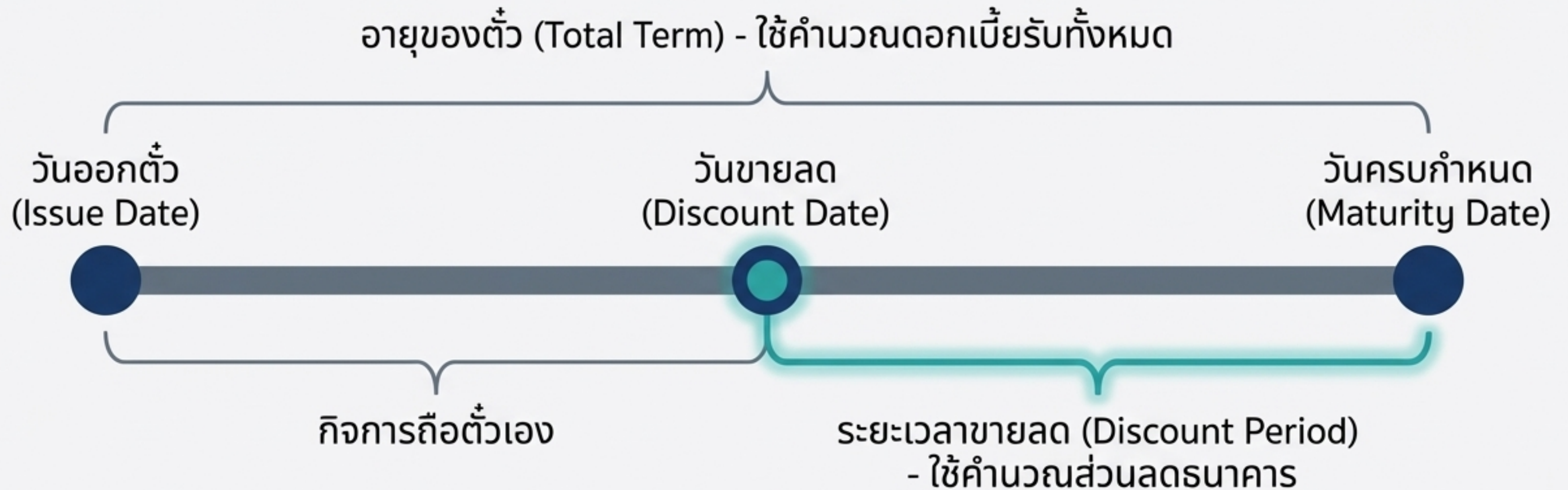
จุดเปลี่ยน: การขายลดตั๋วเงิน (The Pivot: Discounting)

ทำไมต้องขายลด? เมื่อกิจการมีตั๋วเงินรับแต่ต้องการเงินสดหมุนเวียนทันที สามารถนำตั๋วไปขายลดมีขายลดให้ธนาคารก่อนวันครบกำหนด โดยยอมเสียส่วนลด (Discount) ให้ธนาคารเป็นค่าธรรมเนียม

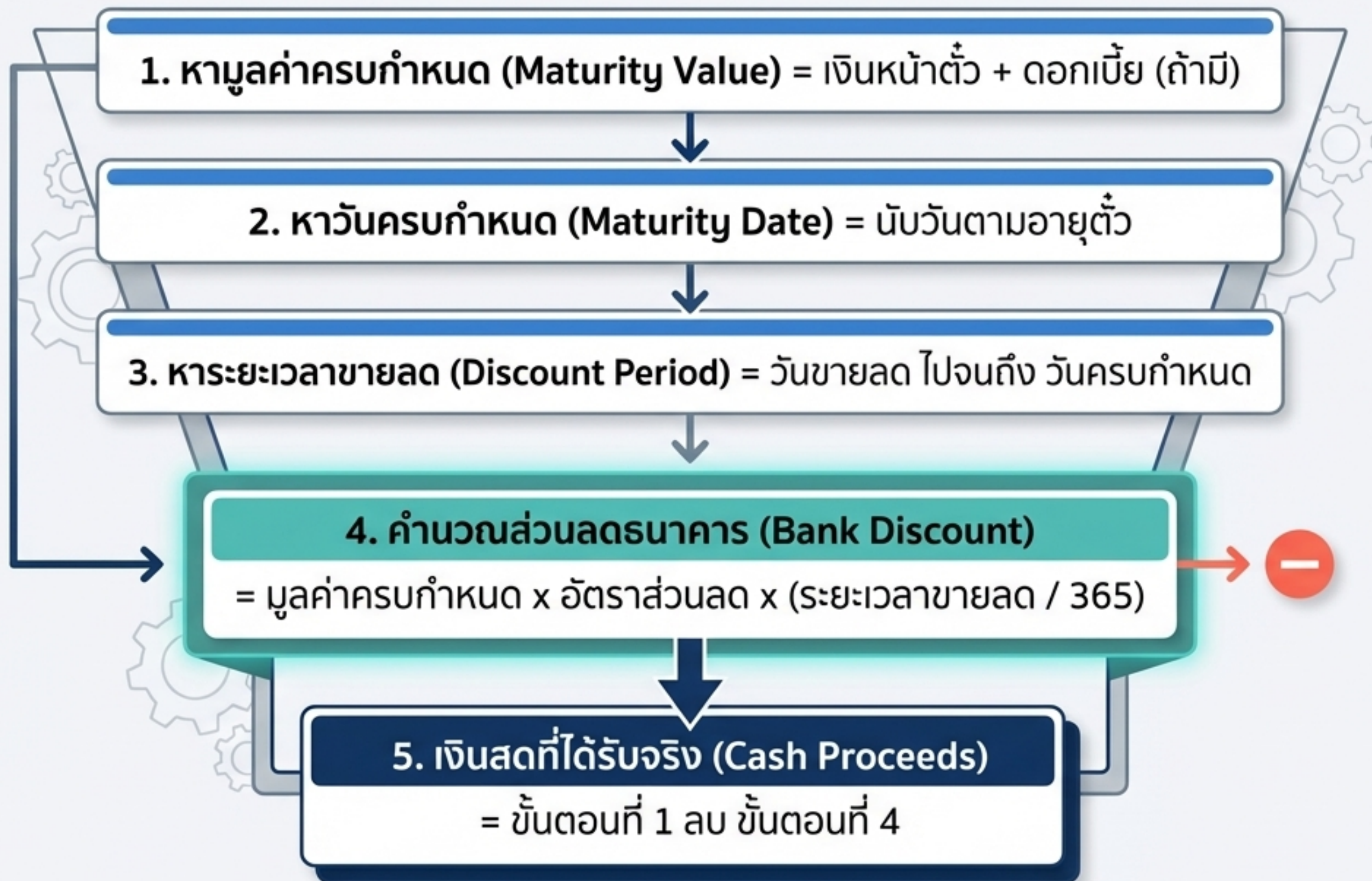
ตั๋วถูกเปลี่ยนเป็นเงินสด แต่ ภาระผูกพัน (Contingent Liability) ยังคงอยู่จนกว่าผู้จ่ายเงินจะชำระจริง

ไทม์ไลน์การขายลด (The Discount Timeline)

สำคัญ: ธนาคารจะคิดส่วนลดเฉพาะจำนวนวันที่ธนาคารเป็นผู้ถือตัวเท่านั้น!
(นับถัดจากวันขายลดถึงวันครบกำหนด)

เครื่องยนต์คำนวณการขายลด 5 ขั้นตอน (The 5-Step Engine)

การบันทึกบัญชีขายลด และ หนี้สินแฝง (Contingent Liability)

Dr. เงินสด/ธนาคาร (ได้รับจริง)

Dr./Cr. ดอกเบี้ยจ่าย / ดอกเบี้ยรับ (ผลต่างระหว่างเงินหน้าตั๋วและเงินสดที่ได้)

Cr. ตั๋วเงินรับขายลด (Discounted Notes Receivable)

ทำไมต้องเครดิต **'ตั๋วเงินรับขายลด'**?

ไม่ใช่การตัดบัญชีตั๋วเงินรับโดยตรง เพราะตัวยังไม่ถึงกำหนด
กิจการยังมีการรับประกันผิดชอบ (Contingent Liability)
หากผู้จ่ายเงินเบี้ยวหนี้ธนาคาร

การแสดงผลการในงบการเงิน (Balance Sheet Presentation)

งบแสดงฐานะการเงิน Balance Sheet ur Modern Printed Report วันที่ ๓๑ ธันวาคม - December 15, 2565	
	บาท
สินทรัพย์ (Assets)	
สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets)	
ตั๋วเงินรับ (Notes Receivable)	XX,XXX
<u>หัก ตั๋วเงินรับขายลด (Discounted Notes)</u>	<u>(X,XXX)</u>
ยอดสุทธิ (Net)	X,XXX
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (Non-Current Assets)	
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	XX,XXX
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน (current)	XX,XXX
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	XX,XXX
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนระยะยาว	X,XXX
ยอดสุทธิ (Net)	XX,XXX
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น (Liabilities and Equity)	
หนี้สิน	XX,XXX
หนี้สินระยะยาว	XX,XXX
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	X,XXX
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	XX,XXX
ส่วนของผู้ถือหุ้น (Liabilities and Equity)	
ส่วนของผู้ถือหุ้น	XX,XXX
ส่วนของผู้ถือหุ้น	XX,XXX
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	X,XXX
ยอดสุทธิ	X,XXX
ยอดสุทธิ (Net)	XX,XXX

สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets)

ตั๋วเงินรับ (Notes Receivable)	XX,XXX
<u>หัก ตั๋วเงินรับขายลด (Discounted Notes) ...</u>	<u>(X,XXX)</u>
ยอดสุทธิ (Net)	X,XXX

หมายเหตุประกอบงบการเงิน: ต้องระบุถึงหนี้สินอันอาจจะเกิดขึ้น จากตั๋วเงินรับขายลดที่ยังไม่ครบกำหนดเสมอ เพื่อความโปร่งใส

จุดวิกฤต: ตั๋วเงินขาดความเชื่อถือ (Dishonored Notes)

เมื่อถึงวันครบกำหนด แต่ผู้จ่ายเงินไม่สามารถจ่ายเงินตามตั๋วได้ ระบบจะหยุดชะงัก การเดินทางของตั๋วเงินจบลง และแปลงสภาพกลับไปเป็น **ลูกหนี้/เจ้าหนี้** แบบเดิม แบบเดิม... แต่มาพร้อมกับ**ค่าปรับและบทลงโทษ**

ตั๋วเงินขาดความเชื่อถือ (Dishonored)
= การผิดนัดชำระหนี้ตามกฎหมาย

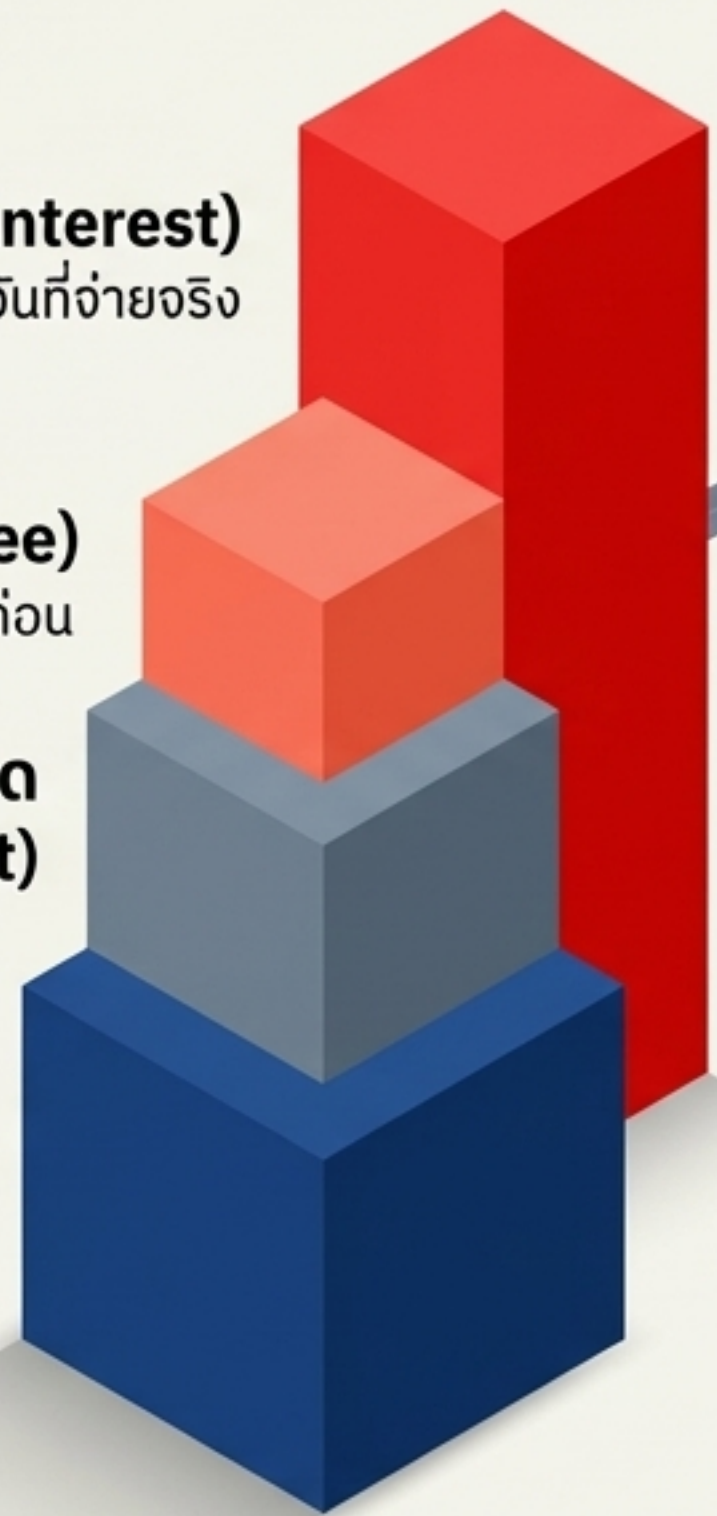
ปรากฏการณ์โดมิโนเมื่อผิดนัดชำระ (The Default Domino Effect)

+ ดอกเบี้ยปรับกำหนด (Default Interest)
- คิด 5% ต่อปี นับตั้งแต่วันที่ผิดนัดจนถึงวันที่จ่ายจริง

+ ค่าทำคำคัดค้าน (Protest Fee)
- ค่าธรรมเนียมทางกฎหมายที่ต้องจ่ายไปก่อน

+ ดอกเบี้ยครบกำหนด (Original Interest)

เงินหน้าตัว (Face Value)

= ยอดจัดตั้งลูกหนี้การค้ำก่อนใหม่ (Total Amount Due)

4 สถานการณ์เมื่อตัวขาดความเชื่อถือ (The Dishonor Matrix)

ตัวเงินจ่าย
(Payable)

ฝ่ายเราคือผู้ค้างชำระ → ยกเลิกตัวเงินจ่าย → ตั้ง 'เจ้าหนี้' กลับมาใหม่
(บวกดอกเบี้ย)

ตัวเงินรับในมือ
(Receivable)

ลูกค้าเราค้างชำระ → ยกเลิกตัวเงินรับ → ตั้ง 'ลูกหนี้' กลับมาใหม่
(บวกค่าตัดค่าน)

ตัวเงินรับขายลด
(Discounted)

ลูกค้าเบี้ยวธนาคาร → เราต้องจ่ายเงินคืนธนาคารแทน → ตั้งลูกค้าเป็น 'ลูกหนี้' ก่อนใหญ่

ตัวเงินรับโอน
(Endorsed)

คนจ่ายเบี้ยว
คนรับโอน → เราจ่ายแทน
ผู้รับโอน → ไปไล่เบี้ยกับ
คนจ่ายอีกทอด

การชুবชีวิตลูกหนี้: การบันทึกรับบัญชีตัวขายลดที่ผิดนัด

ขั้นตอนที่ 1: จ่ายเงินให้ธนาคารแทนลูกค้า

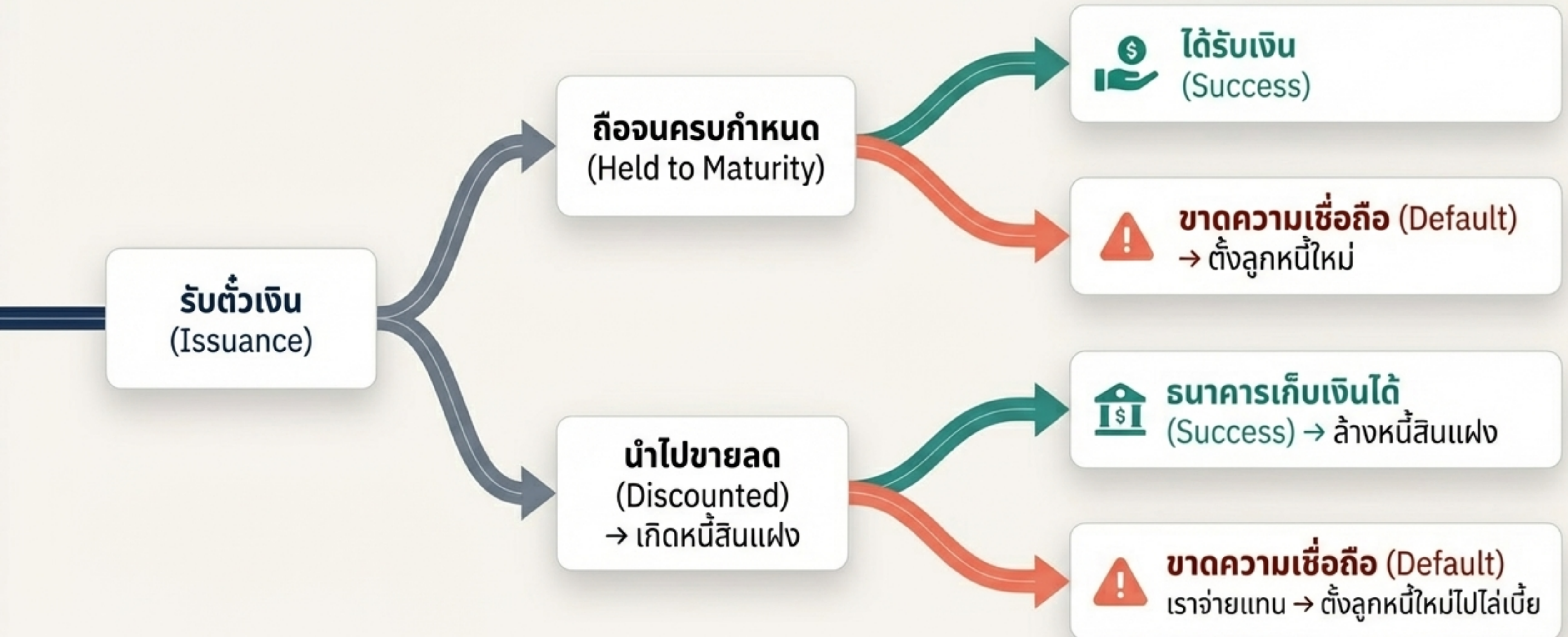
Dr. ลูกหนี้-ชื่อลูกค้า (รวมเงินตัว+ดอกเบี้ย+ค่าตัดค่าน)
Cr. เงินสด (จ่ายให้ธนาคารไปก่อน)

ขั้นตอนที่ 2: ยกเลิกบัญชีหนี้สินแฝง

Dr. ตัวเงินรับขายลด
Cr. ตัวเงินรับ

ผลลัพธ์: สถานะ 'ตัวเงิน' ถูกทำลาย แต่สถานะ 'ลูกหนี้การค้า' ถูกปลุกชีพกลับมาพร้อมยอดหนี้ที่สูงขึ้น!

ระบบนิเวศของตั๋วเงินแบบครบวงจร (The Master Flowchart)

สรุปสมการและกฎเหล็ก (Accountant's Cheat Sheet)

1. สมการขายลดธนาคาร (Discount Engine)

$$\text{ส่วนลด} = \text{มูลค่าครบกำหนด} \times \text{อัตราส่วนลด} \times \frac{\text{ระยะเวลาขายลด}}{365}$$

2. กฎการนับวัน (The Day-Count Rule)

'ระยะเวลาขายลด' ให้นับถัดจากวันขายลด จนถึงวันครบกำหนด

3. กฎดอกเบี้ยยพื้นกำหนด (The Default Rule)

- ถ้าไม่ได้ตกลงกันได้ กฎหมายบังคับใช้ดอกเบี้ยยพื้นกำหนดที่ 5% ต่อปี
- ฐานคำนวณ = (เงินหน้าตั๋ว + ดอกเบี้ย + ค่าตัดคำนวณ)

ความเข้าใจวงจรชีวิตตัวเงิน ไม่ใช่แค่การท่องจำสมุดรายวัน แต่คือการมองเห็นกระแสเงินสดและการผูกพันของธุรกิจ